

Tisková zpráva

Praha / Brno, 1. prosince 2014

MPSV: Neregistrované sociální služby porušují zákon

Neregistrované sociální služby jsou jedním z problémů, který chce Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) nyní razantněji řešit. Tyto služby totiž nedostatečně chrání práva svých klientů, dokonce je porušují. Staří lidé a zdravotně postižení žijí v některých pobytových zařízeních v nedůstojných podmínkách a jen obtížně se tomu brání. Nezřídka jsou také zneužívány státní příspěvky na péči. Ministerstvo nyní představuje doporučený postup pro krajské úřady, který řeší problematiku odhalování a postihu poskytování neregistrovaných sociálních služeb.

Služby sociální péče může vykonávat jen poskytovatel na základě oprávnění neboli registrace. Toto oprávnění vydávají krajské úřady na základě splnění zákonných podmínek, které například vyžadují dostatečné materiální vybavení, vhodné technické zázemí, správnou hygienickou úroveň a odborně způsobilý personál.

„Registrovaný poskytovatel je podle zákona povinen mimo jiné uzavírat smlouvy o poskytnutí sociálních služeb, chránit práva uživatelů, dodržovat standardy služeb i limity úhrad za poskytnuté služby. Navíc podléhají kontrole krajských úřadů a inspekci úřadu práce“ říká náměstkyně ministryně pro sociální a rodinnou politiku Zuzana Jentschke Stöcklová.

Neregistrované sociální služby dnes stojí „mimo“ zákon. Jde zejména o služby ubytovací, stravovací či ošetrovatelskou péči. Většinou jsou vykonávány na základě živnostenského oprávnění, ale to zákon nedovoluje, nebo prostřednictvím asistentů sociální péče, často ale bez jakéhokoli oprávnění. MPSV odhaduje, že v ČR působí 80 subjektů, které poskytují sociální služby neoprávněně, tedy bez příslušné registrace.

Problematický je také institut asistenta sociální péče. Zákon tuto profesi zavedl proto, aby v lokalitách, kde je obtížné zajistit řádnou sociální službu, mohla fungovat méně formální služba právě prostřednictvím těchto asistentů. Nemusí totiž splňovat žádné kvalifikační požadavky, jen bezúhonnost, zletilost a zdravotní způsobilost. Asistenti jsou dnes však využíváni k jinému účelu, než zákon zamýšlel. Poskytovatel bez registrace je „úkoluje“ v domovech a hotelech pro seniory, přitom tato zařízení nesplňují zákonem dané podmínky.

Vzhledem k těmto skutečnostem chce MPSV zvýšit tlak na kontrolu a postihování těchto zařízení. Od 1. ledna 2014 se zvýšila pokuta za poskytování sociálních služeb bez oprávnění z 250 000 Kč na 1 milion Kč, krajské úřady mohou pokutu uložit opakovaně. MPSV navíc zpracovalo doporučený postup ke stíhání neregistrovaných sociálních služeb. Tento postup počítá i s větší informovaností potenciálních uživatelů sociálních služeb a snahou zvýšit kapacity registrovaných poskytovatelů. Ministerstvo také plánuje připravit návrh legislativních změn, které tuto problematiku pomohou řešit komplexněji.

Petr Habáň